



Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

PROJECTE DE CONVIVÈNCIA

Escola Sant Francesc d'Assís

Presentat el juny de 2021



Índex

0. Introducció	2
1. Conceptes clau	3
2. Normativa	4
3. Diagnosi de la situació de la convivència al centre.	5
3.1 Punts forts i punts febles	5
4. Objectius del Projecte de Convivència	15
4.1 Objectius generals	15
4.2 Objectius específics i indicadors d'avaluació	15
5. Concreció de les mesures de prevenció, detecció i intervenció educatives. 24	
5.1 Mesures de prevenció, detecció i intervenció educativa	24
5.1.1 Actuacions de prevenció i detecció de conflictes	24
5.1.2 L'acció tutorial com a mesura de prevenció i detecció	25
5.1.3 Actituds que afavoreixen la convivència	25
5.1.4 Orientacions per a una bona convivència	26
5.1.5 Intervencions educatives en cas de conflicte.	26
6. Concreció dels protocols de prevenció, detecció i intervenció enfront de conflictes greument perjudicials per a la convivència.....	28
7. Conclusions.	28



0. Introducció

El Projecte de Convivència és el document que engloba el **conjunt d'accions** encaminades a la millora de la convivència al centre educatiu i, per tant, recull les **intervencions** que l'escola desenvolupa per tal de capacitar tot l'alumnat i la resta de la comunitat educativa per a la **convivència** i la **resolució positiva dels conflictes**.

Aquest Projecte de Convivència fa referència als mecanismes que el centre estableix a l'hora de resoldre els conflictes que es puguin produir en el dia a dia de la vida escolar, amb l'objectiu de crear una atmosfera de treball i convivència segura i saludable.

El conflicte és inevitable i forma part de les relacions socials d'una societat oberta i complexa. Cal afrontar cada conflicte des de la singularitat, evitant les generalitzacions i a partir de la gestió positiva dels conflictes. Aquests són els fonaments d'una escola inclusiva i d'una educació intercultural que han de contribuir a garantir la igualtat i a respectar la diversitat en una societat més cohesionada i menys excoent. (Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Educació. 2016)

Aprendre a conviure implica un **esforç individual i col·lectiu** per tal de cohabitar persones amb objectius i interessos diferents. És en aquest sentit que es convida a la comunitat educativa a establir una **comunicació fluïda i sincera** entre tots els agents implicats, això és alumnat, famílies, professionals i personal de l'escola per ajudar-nos entre tots i totes a ser millors persones i poder conviure en pau.

"Conviure significa viure plegats i en bona relació. La convivència demana la formació integral de la persona, i es fonamenta en els valors de la pluralitat, la participació democràtica, la inclusió social, la igualtat d'oportunitats, el respecte a la diferència, la gestió positiva de conflictes i la cultura de pau. La convivència comporta una consciència de la pròpia identitat que implica l'acceptació de l'altre i un sentit de pertinença i contribució personal a la societat." (Projecte de Convivència i èxit educatiu. Departament d'Educació. 2016)

L'escola Sant Francesc advoca per la creació d'un entorn que afavoreixi i garanteixi el creixement de tot l'alumnat des del **respecte envers un/a mateix/a i l'altre/a**, així com per la responsabilitat de crear una societat amable, acollidora i plural.

"L'escola és el reflex de la societat i, alhora, és un espai privilegiat on tots els ciutadans i ciutadanes adquireixen uns coneixements i uns hàbits de socialització i de relació amb els altres. Un dels seus objectius bàsics ha de ser ensenyar i aprendre a viure i conviure; ha de fomentar i liderar la convivència, tant a l'interior del centre educatiu com al seu entorn immediat." (Declaració de la Seu d'Urgell. 4t Congrés "Educació i Entorn". La Seu d'Urgell. 2008.)

Aquest Projecte de Convivència tindrà la màxima difusió entre tots els membres que formen la comunitat educativa.



1. Conceptes clau

Agressió: Acció contra l'equilibri, la integritat o els drets d'una persona mitjançant amenaces o atacs.

Assertivitat: És la capacitat d'expressar i defensar les pròpies emocions i idees tot respectant les dels altres.

Assetjament (*Bullying*): Qualsevol forma de maltractament físic, verbal, psicològic, social, moral, sexual, ideològic o virtual, sostingut en el temps, definit per la seva freqüència i intencionalitat de causar dany i patiment a un subjecte en concret, que pot ser exercit per un individu o un grup, amb participació passiva o activa de la resta de companys, produït per una desigualtat de poder, generant un canvi de personalitat en la víctima o víctimes (ansietat, descens de l'autoestima, quadres depressius) que dificulten la seva integració en el medi escolar i el desenvolupament normal dels aprenentatges. Aquesta acció negativa i intencionada, situa la víctima en una posició de la que difícilment pot sortir-ne pels seus propis mitjans.

Ciberassetjament: assetjament intencionat, repetit i mantingut en el temps portat a terme a través de les tecnologies que pot produir-se a l'escola i fora d'ella, amb o sense anonimat per grups d'individus contra víctimes que no poden defensar-se.

Competència socio-emocional: Capacitat de conèixer i gestionar les pròpies emocions i reconèixer les dels altres que permet defensar els propis posicionaments des del respecte a l'altre. Aquestes habilitats i capacitats ajuden a evitar ser vulnerables a patir assetjament i alhora a adoptar conductes agressives o assetjadores.

Conflicte: Situació en la qual dues o més persones estan en desacord perquè els seus interessos són incompatibles, o bé, els perceben així.

Coeducació: Acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de l'alumnat, independentment del seu sexe o orientació sexual, potenciant la igualtat real d'oportunitats. Cerca l'eliminació de tota mena de discriminació per raó de gènere o d'orientació sexual i el respecte per a la diversitat de l'alumnat.

Educació intercultural: Promou espais d'inclusió basats en la igualtat i la necessitat de compartir uns valors comuns que ajudin a conviure en una mateixa comunitat. Promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

Educació per la pau: La convivència és el valor primer de tota societat que busqui la pau i que utilitza el diàleg per resoldre tot tipus de qüestions.

Empatia: És la capacitat per connectar, respectuosament, amb els sentiments i les emocions de les altres persones i per comprendre els seus arguments i punts de vista.



Mediació: Procés de gestió positiva de conflictes que pretén facilitar de manera imparcial i neutral la comunicació entre les persones per a què gestionin per elles mateixes la solució als conflictes que les afecten.

Norma: Instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom. Les normes del centre estan recollides en el document NOFC (Normes d'Organització i Funcionament del Centre), que són les propostes compatibles i coherents amb la normativa vigent de rang superior i adaptables a l'especificat del nostre centre educatiu.

Persona víctima: Qui rep l'agressió.

Persona agressora: Qui fa l'agressió, la comença i/o en pren part activa.

Persona seguidora: Qui, tot i no començar l'agressió o assetjament, en pren part activa.

Persona partidària: Qui no prenent part activa en l'agressió o assetjament mostra recolzament o suport obert.

Persona espectadora: Qui no pren posició, observa el que succeeix però no va amb ella.

Possible persona defensora: Qui pensa que caldria ajudar la víctima, però no ho fa.

Persona defensora: No li agrada l'agressió o l'assetjament i ajuda la víctima o ho intenta.

Pràctiques restauratives: Les pràctiques restauratives constitueixen un ventall d'eines que permeten prevenir, detectar, gestionar i resoldre les situacions de conflicte per tal de millorar la convivència i reforçar els vincles afectius entre les persones afectades per aquestes situacions.

Respecte: Principi bàsic per viure i conviure en societat, actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar. És necessari potenciar el respecte a un mateix, als altres, al món.

Responsabilitat: Capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes.

Violència: Coacció física o moral exercida sobre una persona per obligar-la a una determinada acció o omissió.

2. Normativa

- LLEI ORGÀNICA 2/2006 d'Educació, de 3 de maig. BOE n. 106 de 04/05/2006
- LLEI 12/2009, de 10 de juliol, d'educació. DOGC 5422 – 16.07.2009



- DECRET 119/2015, de 23 de juny, d'ordenació dels ensenyaments de l'educació primària. DOGC 6900 – 26.06.2015
- DECRET 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius. DOGC 5686 - 05.08.2010
- DECRET 279/2006, de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat i regulació de la convivència en els centres educatius de Catalunya. DOGC 4670 - 06.07.2006
- RESOLUCIÓ ENS/585/2017, de 17 de març, per la qual s'estableix l'elaboració i la implementació del Projecte de Convivència en els centres educatius dins el marc del Projecte Educatiu de Centre. DOGC 7336 - 24.03.2017
- Documents d'organització i gestió del centre

3. Diagnosi de la situació de la convivència al centre.

Per elaborar aquesta diagnosi s'han analitzat els diferents **conceptes** que es consideren **indicadors de la convivència** al centre.

Aquests conceptes s'engloben en tres àmbits o nivells d'actuació:

VALORS I ACTITUDS	RESOLUCIÓ DE CONFLICTES	ORGANITZACIÓ DEL CENTRE
<ul style="list-style-type: none">- Coeducació- Educació intercultural- Educació per la pau- Educació socioemocional- Educar en el respecte- Educar en la gestió positiva de conflictes- Educar en l'esforç i la responsabilitat- Inclusió	<ul style="list-style-type: none">- Absentisme- Conflictes greus- Gestió i resolució positiva de conflictes	<ul style="list-style-type: none">- Acollida- Comunicació- Estructura i gestió dels recursos- Norma- Participació

3.1 Punts forts i punts febles

L'anàlisi portat a terme a través del qüestionari de valors i actituds passat a l'equip docent ha posat de manifest els punts forts i el punts febles de l'escola respecte de la convivència al centre.

a) VALORS I ACTITUDS

1. Coeducació

La coeducació és l'acció educativa fonamentada en el reconeixement de les potencialitats i individualitats de les nenes i els nens, i de les noies i els nois, independentment del seu sexe, orientació afectivosexual, identitat o expressió de gènere, potenciant així la igualtat real d'oportunitats.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte i la no discriminació per raons de sexe, identitat de gènere, expressió de gènere o per orientació afectivosexual. Promovem la participació i la relació de tot l'alumnat de manera igualitària i lliure d'estereotips. Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills i filles en la coeducació i en la prevenció de la violència masclista o per motius d'orientació afectivosexual, identitat de gènere i expressió de gènere. 	<ul style="list-style-type: none"> Seria bo participar en xarxes de centres que treballen en la coeducació.

2. Educació intercultural

L'Educació intercultural és una resposta pedagògica a l'exigència de preparar a la ciutadania perquè pugui desenvolupar-se en una societat plural i democràtica. Té com a finalitat última la igualtat en drets, deures i oportunitats de totes les persones i el dret a la diferència en un marc de valors convivencials compartits, tot promovent espais de relació i inclusió. Així mateix, promou l'ús de la llengua catalana en un marc plurilingüe com un element de cohesió i igualtat d'oportunitats.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> Potenciem des de l'acció tutorial el reconeixement a la diferència i la diversitat cultural. Promovem la inclusió a l'aula de tot l'alumnat. Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els/les seus/seves fills/es en el valor de la interculturalitat. 	<ul style="list-style-type: none"> Caldria cercar xarxes de centres que promouen els valors de l'educació intercultural.

3. Educació per la pau

L'educació per la pau té com a objectiu fomentar una cultura de pau i no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i millorar la vida de totes les persones. Estat de convivència en què les persones puguin establir entre elles relacions d'harmonia, bo i formant societats lliures i equitatives, l'educació per a la pau està conformada per tots els valors,

comportaments, pràctiques, actituds, sentiments i creences que acaben construint la pau, que esdevé un valor èticosocial per ella mateixa.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar en la pau i els drets humans. • Estimulem el compromís personal de l'alumnat en els valors de l'educació per la pau. • Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en la pau i el respecte als drets humans. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal millorar la incorporació de continguts d'educació per la pau en el currículum de les diverses àrees.

4. Educació socio-emocional

Entenem per educació socioemocional la que permet capacitar de conèixer i reconèixer les pròpies emocions i les dels altres, i saber expressar-les, utilitzar-les i gestionar-les de manera positiva. Això possibilita l'adquisició d'unes adequades actituds personals que ajudaran a establir i mantenir bones relacions amb els altres i a viure en societat.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures i estratègies per educar emocionalment l'alumnat. • Utilitzem metodologies que afavoreixen els valors convivencials i l'educació socio-emocional. • Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar socio-emocionalment. • Impliquem les famílies en la valoració de la comunicació com a eina per a la millora de les relacions intrapersonals i interpersonals. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal treballar més l'educació socio-emocional des de les diferents matèries curriculars de manera transversal.

5. Educar en el respecte

El respecte s'entén com l'actitud de reconeixement dels drets de les persones i la valoració de la seva identitat, opinió i manera de pensar, i constitueix el principi bàsic per viure i conviure en societat. La manca de respecte pot generar conflictes en tots els àmbits: personal, familiar, escolar, etc.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Utilitzem estratègies i metodologies que afavoreixen el respecte entre l'alumnat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal planificar activitats que fomentin el respecte cap a un/a mateix/a.

- | | |
|---|---|
| <ul style="list-style-type: none"> • Fomentem una actitud de respecte de l'alumnat envers el professorat i altres professionals del centre. • Vetllem perquè l'alumnat tingui cura del material i les instal·lacions. • Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en el respecte. | <ul style="list-style-type: none"> • Cal promoure accions que potenciïn el coneixement i el respecte vers l'entorn. • Seria bo disposar d'estratègies concretes per implicar les famílies en l'educació en el respecte. |
|---|---|

6. Educar en la gestió positiva de conflictes

L'educació en la gestió positiva dels conflictes té com a objectiu primordial proporcionar a l'alumnat les eines, les estratègies i les habilitats necessàries per entendre el conflicte com una oportunitat d'aprenentatge i gestionar-lo de manera constructiva per tal de transformar-lo eliminant els factors violents.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes per afavorir les competències per conviure i l'educació en la gestió positiva dels conflictes. • Estimulem el compromís de l'alumnat amb l'educació en la gestió positiva dels conflictes per fomentar la prevenció a l'aula. 	<ul style="list-style-type: none"> • És necessari potenciar les xarxes de suport entre l'alumnat per educar la gestió positiva dels conflictes entre iguals. • Cal disposar d'estratègies concretes per implicar les famílies en l'educació en la gestió positiva de conflictes en l'àmbit de l'aula.

7. Educar en l'esforç i la responsabilitat

L'esforç és la capacitat que tenim de treballar durant un temps continuat per aconseguir uns objectius determinats. En l'àmbit escolar, l'esforç constitueix la base fonamental perquè l'alumnat obtingui un major rendiment. El valor de l'esforç els ajudarà a ampliar al màxim les capacitats que porten dins per obtenir uns millors resultats. També els permetrà vèncer i superar els obstacles en els diferents àmbits de la seva vida.

Entenem per responsabilitat la capacitat de dur a terme els compromisos adquirits i d'assumir les conseqüències dels propis actes. En l'àmbit escolar, es tractaria doncs d'aconseguir que l'alumnat es comprometí en el seu propi procés d'aprenentatge, és a dir, que sabés quins són els seus deures i dur-los a terme de la forma més autònoma possible.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en l'esforç i la responsabilitat. • Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills en els valors de l'esforç i la responsabilitat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal utilitzar més estratègies i metodologies que afavoreixin l'assumpció del valor de l'esforç i la responsabilitat de l'alumnat.

8. Inclusió

L'educació inclusiva és aquella que ofereix a tots els infants i joves altes expectatives d'èxit educatiu, independentment de les seves característiques, necessitats o discapacitats, i l'oportunitat de créixer i aprendre conjuntament compartint experiències i situacions d'aprenentatge.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none">• Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, mesures, estratègies i actuacions per educar l'alumnat en el respecte a la diversitat i la inclusió.• Desenvolupem un currículum inclusiu.• Sensibilitzem i orientem les famílies en la necessitat d'educar els seus fills i filles en la inclusió i el respecte a la diversitat.	<ul style="list-style-type: none">• Cal seguir treballant per desenvolupar estratègies i metodologies que afavoreixin l'educació inclusiva i l'atenció a la diversitat de l'alumnat a l'aula.

b) RESOLUCIÓ DE CONFLICTES

1. Absentisme

L'absentisme és l'absència reiterada i no justificada, dins l'horari escolar, d'alumnat en edat d'escolarització obligatòria en el centre educatiu on està matriculat.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Disposem d'un protocol de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme. • Recollim a les NOFC una normativa clara referent a l'abordatge de l'absentisme. • Disposem de mecanismes àgils i eficaços per a la detecció i registre de les faltes d'assistència a classe. • Ens coordinem amb les administracions locals per dur a terme actuacions concretes per combatre l'absentisme. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal afavorir un procés d'autoaprenentatge per part de l'alumnat en relació amb l'absentisme. • Cal una major sensibilització del claustre a l'hora d'intervenir amb rapidesa i de forma coordinada davant situacions d'absentisme.

2. Conflictes greus

Els conflictes greus són aquelles conductes tipificades en l'article 37 de la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació; entre d'altres, indisciplina, injúries, amenaces, agressions i vexacions personals, danys materials i patrimonials, alteració injustificada i greu de les activitats del centre, possessió de mitjans o substàncies perjudicials per a la salut, etc. Aquestes conductes s'han de considerar especialment greus quan impliquin discriminació per raó de gènere, sexe, raça, naixença o qualsevol altra condició personal o social dels afectats.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Sensibilitzem el claustre en la necessitat d'implicar tota la comunitat educativa enfront els conflictes greus. • Implementem els protocols d'àmbit convivencial elaborats pel Departament d'Educació, en cas de necessitat. • Analitzem i fem un seguiment dels casos de conflictes greus per facilitar un procés d'autoaprenentatge en el centre. • Treballem amb l'alumnat la prevenció i la gestió positiva dels conflictes a l'aula. • Detectem els conflictes greus que esdevenen a l'aula. • Analitzem amb l'alumnat els conflictes esdevinguts a l'aula per 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal compartir les bones pràctiques en relació a la gestió i resolució de casos de conflictes greus. • Cal cercar estratègies per obtenir una major implicació de les famílies en la gestió i resolució de conflictes greus amb l'alumnat.

facilitar-ne un procés d'autoaprenentatge.	
3. Gestió i resolució positiva de conflictes	
Els conflictes lleus són un conjunt de conductes contràries a les normes de convivència del centre. Es tracta, majoritàriament, de conductes disruptives a l'aula i situacions de conflicte interpersonal.	
<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Disposem de protocols, circuits i una estructura organitzativa que faciliten la gestió i resolució dels conflictes al centre. • Desenvolupem, en el marc de l'acció tutorial, actuacions concretes perquè l'alumnat gestioni els seus conflictes de manera positiva. • Detectem els conflictes que es donen a l'aula. • Analitzem els conflictes d'aula per tal de fomentar l'autoaprenentatge. 	<ul style="list-style-type: none"> • Seria bo formar la comunitat educativa en tècniques i destreses de gestió i resolució positiva de conflictes.

c) ORGANITZACIÓ DEL CENTRE

1. Acollida

L'acollida és el conjunt sistemàtic d'actituds i actuacions que el centre educatiu posa en funcionament per acompanyar els nous membres de la comunitat escolar, o els que s'incorporen després de processos d'absència, en la vida i la cultura del centre i, alhora, fer-los participants dels projectes que s'hi desenvolupen.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Considerem l'acollida com un factor fonamental per a la convivència en els centres i l'èxit educatiu de l'alumnat. • Establim propostes d'actuació específiques per realitzar l'acollida de l'alumnat. • Preveiem actuacions per afavorir el coneixement mutu i facilitar la cohesió del grup. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal planificar estratègies concretes d'aula per facilitar l'acollida de l'alumnat nou. • Seria bo comptar amb la coordinació de les administracions locals per facilitar l'acollida dels nous membres a la comunitat escolar i a l'entorn.

2. Comunicació

Entenem per comunicació, en general, el fet de transmetre informació. En particular definim la comunicació humana com el procés mitjançant el qual unes persones es posen en contacte amb unes altres. La comunicació produeix –o aspira a produir– un intercanvi, una anada i tornada, una mena d'espiral que aporta més informació i més coneixement i estimula noves comunicacions.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Disposem de canals i espais de comunicació que permeten a la comunitat escolar expressar-se i compartir informació. • Fem de l'acció tutorial del grup un espai de comunicació de l'alumnat basat en el respecte i l'assertivitat. • Disposem de sistemes d'informació i comunicació digitals. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal programar més espais de comunicació que permetin a la comunitat escolar expressar-se i compartir informació. • Cal potenciar les xarxes de suport entre iguals per facilitar la comunicació.

3. Estructura i gestió dels recursos

Entenem per estructura de centre l'organització que afavoreix la planificació, coordinació i seguiment de les activitats previstes per a la consecució de determinats objectius. Aquesta estructura de centre ha de facilitar la participació i la presa de decisions de tota la comunicació escolar.

Entenem per gestió de recursos la implementació eficient i eficaç dels recursos humans i materials del centre educatiu orientats a assolir uns objectius determinats.

<i>Punts Forts</i>	<i>Punts Febles</i>
<ul style="list-style-type: none"> • Apliquem criteris pedagògics en la confecció d'horaris que facilitin un bon clima de centre. 	<ul style="list-style-type: none"> • Cal una major sensibilització del claustre sobre la importància de l'estructura i la gestió dels recursos pel bon clima del centre.

- | | |
|--|--|
| <ul style="list-style-type: none"> • Potenciem espais i mecanismes de coordinació dels recursos humans. • Treballem les rutines organitzatives i convencionals a l'aula. • Fem partícip l'alumnat en la gestió i funcionament de l'aula. • Fomentem un lideratge positiu de l'alumnat en els processos d'aprenentatge. • Alineem els nostres objectius i actuacions amb els dels projectes comunitaris existents en l'entorn. | <ul style="list-style-type: none"> • Cal fomentar un lideratge positiu del professorat. |
|--|--|

4. Norma

La norma és l'instrument regulador de la convivència que té com a finalitat garantir els drets i els deures de tothom. Les normes formalitzen el necessari clima de respecte, seguretat i cordialitat del centre. Es tradueixen en un seguit de drets i deures, compromisos i responsabilitats que regulen i faciliten la vida al centre.

Punts Forts

- Eduquem en el sentit de la norma.
- Tenim normes d'aula clares i concretes.
- Donem responsabilitat a l'alumnat en el compliment de la norma.
- Valorem i revisem periòdicament les normes d'aula.

Punts Febles

- Cal planificar espais de seguiment i valoració del funcionament de les normes del centre.

5. Participació

Participar és ser i sentir-se part d'una organització en la qual es considera part activa. La participació és una manera d'unir esforços, de generar sentiment de comunitat i de crear un ambient inclusiu.

Punts Forts

- Sensibilitzem el claustre sobre la importància de la participació i implicació de la comunitat escolar en els processos educatius.
- Recollim en els documents de centre els canals i les formes de participació de la comunitat escolar.
- Potenciem la corresponsabilitat i la participació de tots els membres de la comunitat escolar.
- Disposem d'estratègies concretes per facilitar la participació de

Punts Febles

- Cal augmentar la implicació i la participació de les famílies en els projectes educatius del centre.

<p>l'alumnat en la gestió i organització de l'aula.</p> <ul style="list-style-type: none">• Disposem d'estratègies concretes d'aula per facilitar la participació de les famílies.• Utilitzem metodologies que fomentin la participació de l'alumnat.• Estimulem la participació de l'alumnat en el seu propi procés educatiu com, per exemple, en el seguiment i en l'avaluació de les activitats a l'aula.• Ens coordinem amb les entitats de l'entorn per promoure la participació de tots els membres de la comunitat escolar.	
---	--



4. Objectius del Projecte de Convivència

4.1 Objectius generals

El Projecte de Convivència té com a **missió** contribuir al **màxim desenvolupament personal, acadèmic i social de tot l'alumnat**. Per a la consecució d'aquest fi, s'estableixen els següents objectius generals:

- 1) Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.
- 2) Ajudar l'alumne/a a relacionar-se amb si mateix/a, amb els/les altres i amb el món.
- 3) Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.
- 4) Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.
- 5) Fomentar una cultura de la pau i la no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.

4.2 Objectius específics i indicadors d'avaluació

A continuació es concreten els objectius específics que ens permetran assolir els objectius generals proposats en aquest Projecte de Convivència.

Els indicadors d'avaluació ens informaran del grau d'assoliment de cada objectiu.

OBJECTIU GENERAL	OBJECTIU ESPECÍFIC	INDICADORS D'AVUACIÓ
1) Assegurar i garantir la participació, la implicació i el compromís de tota la comunitat escolar.	1.1 Sensibilitzar la comunitat escolar de la necessitat d'elaborar un Projecte de convivència amb la implicació i el compromís de tots els agents educatius.	<ul style="list-style-type: none"> • Relació d'actuacions de sensibilització a través de les reunions amb famílies, reunions de Claustre, reunions de Consell Escolar, Tutories i Assemblees d'aula, i reunions de la Comissió de Convivència del Consell Escolar.
	1.2 Elaborar una diagnosi participativa sobre la situació de la convivència del centre.	<ul style="list-style-type: none"> • Existència d'una diagnosi sobre la situació de la convivència al centre. • Relació de sectors participants en la diagnosi: mestres, AMPA, alumnat de cycle superior i comissió de convivència.
	1.3 Crear els espais necessaris per afavorir la participació dels diferents sectors de la comunitat en l'elaboració del projecte.	<ul style="list-style-type: none"> • Actes de reunions de consell de direcció i de reunions de cycle. • Existència de la comissió de convivència del Consell Escolar de l'escola.
	1.4 Construir i dinamitzar la comissió de convivència.	<ul style="list-style-type: none"> • Existència de la comissió de convivència de l'escola.
	1.5 Incrementar la formació de la comunitat escolar en relació amb la convivència.	<ul style="list-style-type: none"> • Oferta d'accions formatives en matèria de convivència adreçada als diferents sectors de la comunitat escolar. • Percentatge de professorat format en temes de convivència.

OBJECTIU GENERAL	OBJECTIU ESPECÍFIC	INDICADORS D'AVUACIÓ
2) Ajudar cada alumne/a a relacionar-se amb si mateix, amb els/les altres i amb el món.	2.1 Potenciar les competències socio-emocionals.	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusió d'accions que potenciïn les competències socio-emocionals de l'alumnat a les programacions curriculars anuals. • Inclusió en el Pla d'Acció Tutorial d'actuacions per desenvolupar les competències socio-emocionals de l'alumnat.
	2.2 Potenciar les habilitats i competències necessàries per a la gestió positiva dels conflictes.	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusió en el Pla d'Acció Tutorial d'actuacions per treballar la gestió positiva dels conflictes. • Relació d'estratègies del centre que afavoreixen la gestió positiva dels conflictes (espai de diàleg, servei de mediació, tutoria compartida, pràctiques restauratives, etc.)
	2.3 Educar infants i joves en el desenvolupament d'uns valors instrumentals (respecte, esforç, responsabilitat, etc) que els permetin formar-se com a futurs ciutadans responsables i compromesos.	<ul style="list-style-type: none"> • Relació d'actuacions orientades a l'educació en valors. • Relació d'actuacions que promouen l'ajuda entre iguals en el centre (tallers intercicles, padrins lectors ...).
	2.4 Potenciar la competència social i ciutadana de l'alumnat.	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusió en la programació curricular anual d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions. • Inclusió en l'Acció Tutorial d'accions orientades a potenciar l'anàlisi crítica i la presa de decisions.

2.5 Educar en el valor de la norma i potenciar la participació de l'alumnat en la seva elaboració.

- Inclusió en l'Acció Tutorial d'accions orientades a educar sobre el valor de la norma per a la convivència.
- Participació de l'alumnat en l'elaboració de les normes d'aula en el marc de l'Acció Tutorial.

OBJECTIU GENERAL	OBJECTIU ESPECÍFIC	INDICADORS D'AVUACIÓ
3) Potenciar l'equitat i el respecte a la diversitat de l'alumnat en un marc de valors compartits.	3.1 Garantir l'òptima incorporació dels nous membres de la comunitat escolar.	<ul style="list-style-type: none"> • Existència d'un Pla d'Acollida del Professorat. • Existència d'un Pla d'Acollida de l'Alumnat.
	3.2 Promoure una cultura inclusiva que respecti el valor i la diferència en un marc de valors compartits.	<ul style="list-style-type: none"> • Relació d'estratègies metodològiques a l'aula que afavoreixen la interrelació de l'alumnat. • Relació d'accions orientades a fomentar la diversitat cultural i el coneixement mutu. • Existència d'unes pautes d'ús de llenguatge inclusiu sense estereotips de gènere, origen o altres condicions personals i/o socials.
	3.3 Gestionar la diversitat cultural i religiosa d'acord amb les orientacions de la Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya .	<ul style="list-style-type: none"> • Inclusió en les Normes d'Organització i Funcionament de centre de les orientacions de la <i>Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya</i>. • Difusió als professionals del centre dels continguts de la <i>Guia per al respecte a la diversitat de creences als centres educatius de Catalunya</i>.
	3.4 Potenciar l'educació intercultural.	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporació de la perspectiva intercultural a les àrees curriculars. • Relació d'accions per visibilitzar la diversitat existent al centre.
	3.5 Prevenir l'absentisme.	<ul style="list-style-type: none"> • Índex d'absentisme. • Existència d'un protocol de centre de prevenció, detecció i intervenció sobre absentisme en coordinació amb l'administració local i altres serveis.

3.6 Promoure la participació de l'alumnat en les activitats complementàries, extraescolars i de lleure educatiu de l'entorn.

- Percentatge d'alumnes que realitzen activitats complementàries a l'escola.
- Percentatge d'alumnes que realitzen activitats extraescolars a l'escola.
- Inclusió en la Programació General Anual de l'oferta de lleure educatiu de l'escola.

OBJECTIU GENERAL	OBJECTIU ESPECÍFIC	INDICADORS D'AVUACIÓ
4) Fomentar la mediació escolar i la cultura del diàleg com a eina bàsica en la gestió del conflicte.	4.1 Sensibilitzar la comunitat escolar en la importància del valor del diàleg i la gestió positiva dels conflictes. 4.2 Organitzar el servei de mediació al centre amb la participació dels diferents membres de la comunitat escolar.	<ul style="list-style-type: none">• Relació d'actuacions de sensibilització portades a terme al centre.• Existència de mediació al centre (direcció, professorat, alumnat i/o comissió de convivència del Consell Escolar).• Nombre de casos atesos amb mediació de la comissió de convivència del Consell Escolar.

OBJECTIU GENERAL	OBJECTIU ESPECÍFIC	INDICADORS D'AVUACIÓ
<p>5) Fomentar una cultura de la pau i no-violència, juntament amb els valors que fan possible preservar i enriquir la vida de totes les persones.</p>	<p>5.1 Participar en iniciatives i projectes compromesos amb la cultura per a la pau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Relació d'accions que porta a terme el centre relatives a la cultura de la pau.
	<p>5.2 Formar les persones perquè siguin capaces d'informar-se, entendre i analitzar críticament situacions de conflicte social, violència i pau.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Incorporació a les programacions d'aula de continguts sobre els drets humans i la comprensió crítica del món.
	<p>5.3 Elaborar una estructura organitzativa i una gestió de recursos que afavoreixin la convivència i el clima escolar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència de mesures per a l'acció tutorial compartida (cotutories, tutors referents ...) • Existència de pautes d'organització dels espais per afavorir la convivència. • Existència d'espais de relació informal per als diferents col·lectius del centre.
	<p>5.4 Potenciar la participació de tots els sectors de la comunitat escolar com a element bàsic per garantir la convivència i el clima escolar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Grau de participació de les famílies en els projectes de centre. • Existència de coordinació periòdica de l'equip directiu amb l'AMPA. • Existència de pares/mares delegats/des dels diferents grups classe.
	<p>5.5 Afavorir els canals de comunicació del centre educatiu com a elements facilitadors de la convivència i el clima escolar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Existència d'un protocol de comunicació. • Relació d'eines i canals de comunicació del centre que afavoreixin la comunicació entre els diversos sectors de la comunitat escolar (correu electrònic, taulells d'informació ...) • Existència de canals de comunicació entre les famílies i els seus representants al consell escolar. • Existència de canals de comunicació entre el professorat i els seus representants al consell escolar.



- Relació d'estratègies de projecció i comunicació externa del centre (webs, blocs, xarxes socials ...)



5. Concreció de les mesures de prevenció, detecció i intervenció educatives.

5.1 Mesures de prevenció, detecció i intervenció educativa

Som conscients que malgrat una bona gestió global de la convivència, els conflictes poden aparèixer perquè són propis de qualsevol sistema de relacions humanes, però cal tenir en compte que la prevenció contribueix a reduir-los, i una bona mediació a resoldre'ls.

Serà objectiu, per preveure els conflictes, formar i informar a tota la comunitat educativa. Així doncs, els/les alumnes han de disposar de moments i espais per treballar els conflictes de manera constructiva, les famílies han de conèixer el nostre Projecte de Convivència i el professorat ha de ser conscient que la convivència també és un contingut escolar.

5.1.1 Actuacions de prevenció i detecció de conflictes

Amb caràcter general, i tal com està establert a les NOF¹, capítol 4, secció 1 *Principis i mètodes per treballar les normes de convivència*, es portaran a terme cada curs una sèrie d'actuacions que aniran adreçades a la prevenció de possibles conflictes.

Actuació	Temporització
1. Revisió i recordatori de les normes de convivència de cada cicle.	Primeres setmanes de curs
2. Revisió i recordatori de les normes de convivència d'aula. Publicació de les mateixes en un mural de classe.	Primeres setmanes de curs
3. Informació a les famílies de cada classe de les normes acordades.	Reunió d'inici de curs
4. Programació d'activitats de competència social: jocs d'empatia, vídeos d'educació emocional, debats, treball cooperatiu, col·laboració entre cicles, tallers intercicles i/o internivells ...	Durant tot el curs
5. Seguiment per part del/de la tutor/a de la convivència a l'aula / grup-classe.	A les tutories durant tot el curs
6. Foment del diàleg, la conversa i les bones relacions entre la comunitat escolar.	Durant tot el curs en àmbits curriculars i no curriculars
7. Realització d'activitats que impliquin a les famílies (tallers, projectes d'aula, festes ...)	Durant tot el curs

¹ Normes d'Organització i Funcionament



8. Elaboració del pla d'acció tutorial de cada grup-classe.	A principis i a finals de curs
---	--------------------------------

5.1.2 L'acció tutorial com a mesura de prevenció i detecció

L'acció tutorial té per finalitat contribuir, en col·laboració amb les famílies, al desenvolupament personal i social de l'alumnat en els aspectes intel·lectual, emocional i moral, d'acord amb la seva edat².

L'acció tutorial contribuirà doncs a implicar l'alumne/a en el seu **procés educatiu** i a desenvolupar una **dinàmica social positiva** en la comunitat educativa.

El mestre/ tutor/a de cada grup classe defineix en l'acció tutorial els objectius a treballar durant el curs amb el seu alumnat en tots els espais i els temps del centre.

L'acció tutorial també planificarà les **tutories grupals i individualitzades** i les **assemblees i converses de grup classe**.

En el marc de l'acció tutorial, i amb l'objectiu d'assolir una bona convivència al grup classe, el/la tutor/a pot fer ús del **CESC**³ o sociograma per extreure una **valoració de les relacions entre iguals** que tenen lloc al grup.

Aquesta informació queda recollida a principi de curs a la PGA⁴. A final de curs s'avalua el procés seguit pel grup classe i es deixa constància dels resultats a la Memòria Anual, on també s'indiquen les propostes de millora per al curs següent.

5.1.3 Actituds que afavoreixen la convivència

Hi ha una sèrie d'**actituds positives** que afavoreixen el bon enteniment entre les persones. En aquest sentit l'escola promou les següents actituds:

- Ser educats i amables, utilitzar les normes de cortesia (demandar les coses per favor/si us plau i donar les gràcies).
- Aprendre a cedir la paraula als/a les altres perquè puguem entendre'ns tots/es.
- Mostrar interès pels/per les altres, pel que diuen. Tothom podem aportar coses bones.
- Dialogar, escoltar i parlar amb naturalitat, sense crits, esperant que l'altre/a acabi.
- Buscar fer amics i amigues respectant les seves qualitats. Els/les acceptem com són. Junts/es podem ser millors.
- Aprendre a rebre i a donar ajuda. En un moment o altre, tots necessitem ajuda.
- Reflexionar davant de conflictes amb companys i companyes i aprendre a resoldre'ls dialogant.
- Esforçar-se per perdonar i oblidar els conflictes.

² Decret 102/2010, d'autonomia dels centres educatiu (art. 15)

³ Conductes i Experiències Socials a Classe

⁴ Programació General Anual



- Aprendre a demanar perdó si fem alguna cosa que no està bé.
- Respectar les opinions dels/de les altres.
- Saber posar-se en el lloc dels/de les altres (empatia).
- Fer la feina, jugar, col·laborar ... sempre amb bon humor, alegria i optimisme.

5.1.4 Orientacions per a una bona convivència

Les intervencions grupals amb aplicació de mesures de centre i d'aula afavoreixen la bona convivència.

L'escola té en compte i fa ús de diferents **dinàmiques d'aula** que estan lligades a la convivència i que resulten útils per a promoure-la. Algunes d'aquestes dinàmiques són:

- Les estacions de treball: organització d'aula per matèria, tema o unitat didàctica.
- Les responsabilitats d'aula: compartir responsabilitats de càrrecs.
- L'anticipació diària: definició del què, del com i del per què.
- El treball cooperatiu: organització de la classe en petits grups mixtos i heterogenis on els alumnes treballen conjuntament de manera coordinada per resoldre tasques acadèmiques i assolir objectius comuns.
- El temps fora: aïllament de qualsevol tipus d'element o contacte reforçador pel retorn de la tranquil·litat.
- El reforç positiu: per augmentar conductes positives i desitjades.
- El termòmetre emocional: escala visual de graduació de les emocions.
- Els registres d'anada i tornada: recull visual per a la reflexió de la pròpia conducta.
- El tetris de la convivència: permet assolir reptes de manera grupal.
- La bústia de la convivència: recull de propostes i situacions que afavoreixen el bon tracte.
- El pot de la calma: ampolles sensorials per minvar l'estrès i l'ansietat.
- Les targetes de comunicació positiva: imatges d'actituds i paraules positives que afavoreixen la convivència.
- Els palets d'expressió: amb frases i missatges positius.
- El racó de les emocions: per aprendre a identificar les pròpies emocions i les dels altres.

5.1.5 Intervencions educatives en cas de conflicte.

La intervenció de l'escola estarà orientada a considerar el **conflicte** com un **recurs educatiu** per treballar l'**auto-responsabilitat** per a una **adequada convivència**, amb col·laboració de tots els sectors de la comunitat educativa.

Davant un **conflicte** o una conducta contra les normes de convivència establertes al centre, **es tindrà en compte**:



1. El moment en què ha tingut lloc l'acció.
2. El lloc on ha succeït.
3. L'alumne/a o el grup d'alumnes que han intervingut en el conflicte (les seves característiques personals).
4. Les conseqüències reals o possibles d'aquesta conducta.

La **intervenció del professorat** haurà de:

- a. Facilitar que les parts verbalitzin la seva versió del conflicte (cal deixar que s'expliquin ambdues parts, sense intimidació ni violència).
- b. Escoltar les parts sense interrompre i afavorir que les parts s'escoltin.
- c. Fer preguntes o demanar aclariments per ajudar a identificar el conflicte.
- d. Valorar el conflicte des d'un punt de vista positiu.
- e. Animar les parts a què proposin solucions i concretin acords.
- f. Procurar que la part o parts en conflicte reflexionin i aprenguin de l'error (Full de reflexió del centre).

En funció de la **gravetat del conflicte** serà necessari portar a terme **mesures correctores** o **accions compensatòries**. Aquestes hauran de ser:

- Immediates, proporcionals i coherents amb la falta comesa.
- Només adreçades a qui ha comès la falta.
- Constructives i restitutives (sempre que sigui possible), per tal de poder reparar el que s'ha malmès o no s'ha fet correctament.

A efectes de graduar les mesures correctores i/o possibles sancions, es tindran en compte el Títol VI, Capítol 2 de les NOFC⁵.

En la resolució de conflictes contraris a la convivència, **l'alumne/a adquireix la capacitat necessària per respondre de forma creativa al conflicte quan es troba en el context d'una comunitat que el reconeix com a membre amb capacitat per reflexionar, crear solucions, prendre decisions i resoldre conflictes.**

⁵ Normes d'Organització i Funcionament de Centre



6. Concreció dels protocols de prevenció, detecció i intervenció enfront de conflictes greument perjudicials per a la convivència.

Els **protocols** de què disposa el **Departament d'Educació** per a la millora de la convivència al centre són:

- a) [Protocol d'intervenció en cas de conflicte greu](#)
- b) [Actuació amb menors de catorze anys en situacions de conflicte o comissió d'una infracció penal](#)
- c) [Maltractament infantil i adolescent](#)
- d) [Prevenció, detecció i intervenció davant conductes d'odi i discriminació](#)
- e) [Prevenció, detecció i intervenció davant l'assetjament i el ciberassetjament entre iguals](#)
- f) [Prevenció, detecció i intervenció enfront l'assetjament escolar a persones LGBTI](#)
- g) [Prevenció, detecció i actuació davant situacions de violència envers treballadors dependents del Departament d'Educació](#)
- h) [Prevenció, detecció i intervenció davant la violència masclista entre l'alumnat](#)
- i) [Protocol d'àmbit comunitari de prevenció, detecció i intervenció davant situacions d'absentisme](#)

7. Conclusions.

En definitiva, aquest Projecte de Convivència pretén que l'escola sigui un entorn amable, acollidor, plural i responsable que afavoreixi el creixement acadèmic i personal de l'alumnat.

Les qualitats i valors que els diferents agents de la comunitat educativa aporten ens ajudaran a conèixer-nos i respectar-nos, i milloraran la convivència al centre.

Conviure implica viure en companyia de diferents individus.

La nostra tasca com a comunitat educativa ha d'anar adreçada a treballar conjuntament per aconseguir que aquesta convivència sigui un acte d'existir de forma respectuosa cap a les altres persones.

"La convivència és una tasca costosa de comprensió i generositat constant". Enrique Rojas.